

Aula
Research

Kysely kaavoituksesta, valitusoikeudesta ja kuntalaisten
osallistumismahdollisuuksista

29.10.2018

Tutkimuksen taustaa

- Aula Research toteutti Elinkeinoelämän keskusliiton, Rakennusteollisuus RT:n ja RAKLIn toimeksiannosta kyselytutkimuksen, jonka tarkoituksena oli tuottaa tietoa kaavoituksesta vastaavien henkilöiden näkemyksistä kaavoituksesta, kaavoituksen valitusprosessista ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksista
- Kyselyssä käsiteltiin mm. seuraavia teemoja:
  - Näkemykset kaavoituksen valitusoikeudesta
  - Kaavoitus- ja valitusprosessin tehostamispotentiaali
  - Valitusten aiheuttama lisätyö
  - Keinot valitusten ennaltaehkäisemiseen
  - Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen
- Kyselyn otos kerättiin 27.6.-10.8.2018 sähköisellä kyselyllä
- Kyselyn kohderyhmänä olivat 50 suurimman kaupungin kaavoituksesta vastaavat viranhaltijat. Vastaavat kaavoituksesta alueella, jolla asuu 3,9 miljoonaa ihmistä
- Kyselyyn vastasi 173 kaavoituksen ammattilaista ja vastausprosentiksi tuli 30

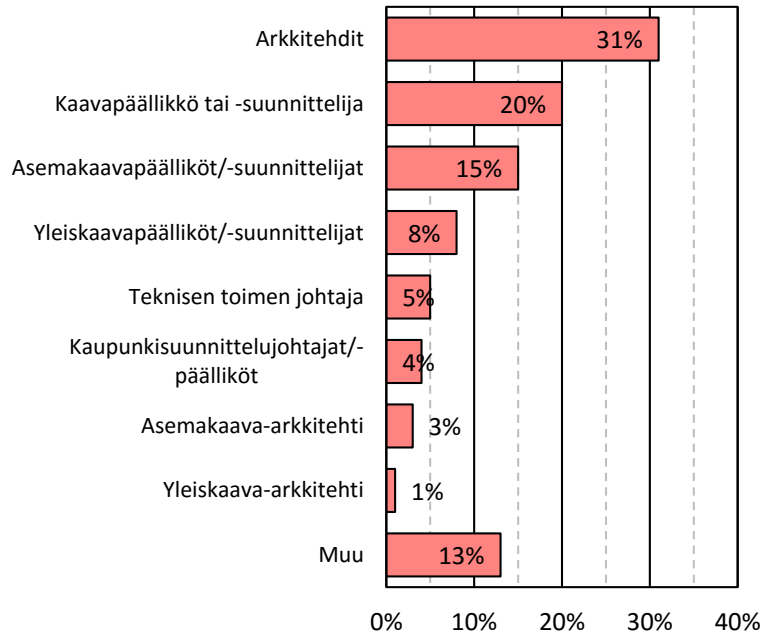

TAUSTATIETOA VASTAAJISTA

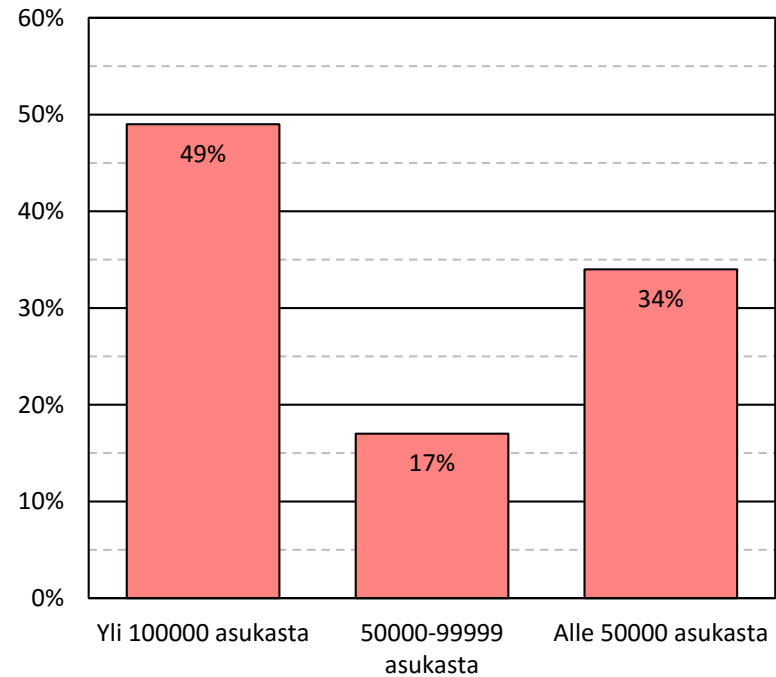
Taustatietoa vastaajista

Tehtävänimikkeet:

■ Kaikki vastaajat (n=173)

Vastaajien työnantajakaupungin koko:

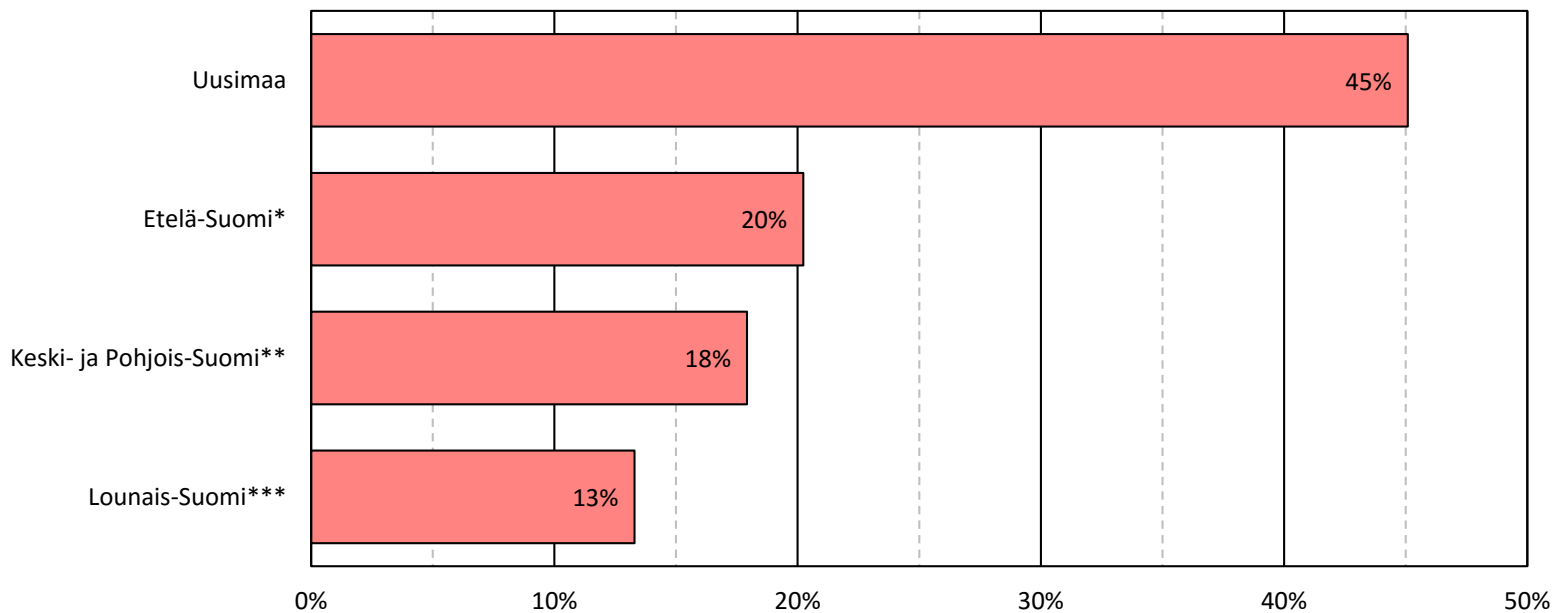

■ Kaikki vastaajat (n=173)

Taustatietoa vastaajista

Aluejako:

■ Kaikki vastaajat (n=173)

* Etelä-Suomi: Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kanta-Häme, Kymenlaakso, Päijät-Häme, Pirkanmaa

** Keski- ja Pohjois-Suomi: Etelä-Pohjanmaa, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Lappi, Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo

*** Lounais-Suomi: Satakunta, Varsinais-Suomi

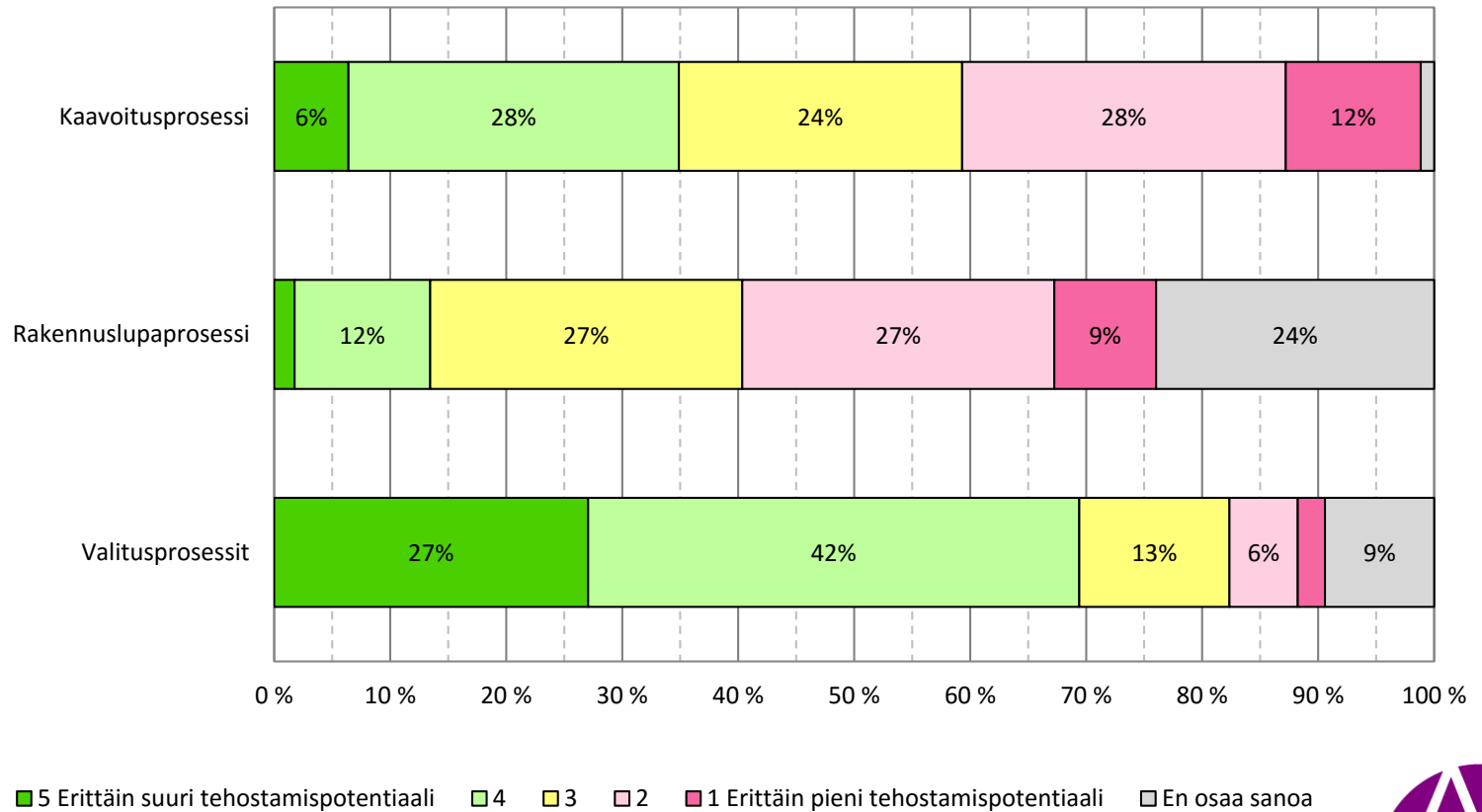
KAAVOITUS- JA RAKENTAMISPROSESSIN TEHOSTAMISPOTENTIALIAALI JA KESTO

Kaavoitus- ja rakentamisprosessin tehostamispotentiaali

Kaikki vastaajat (n=173)

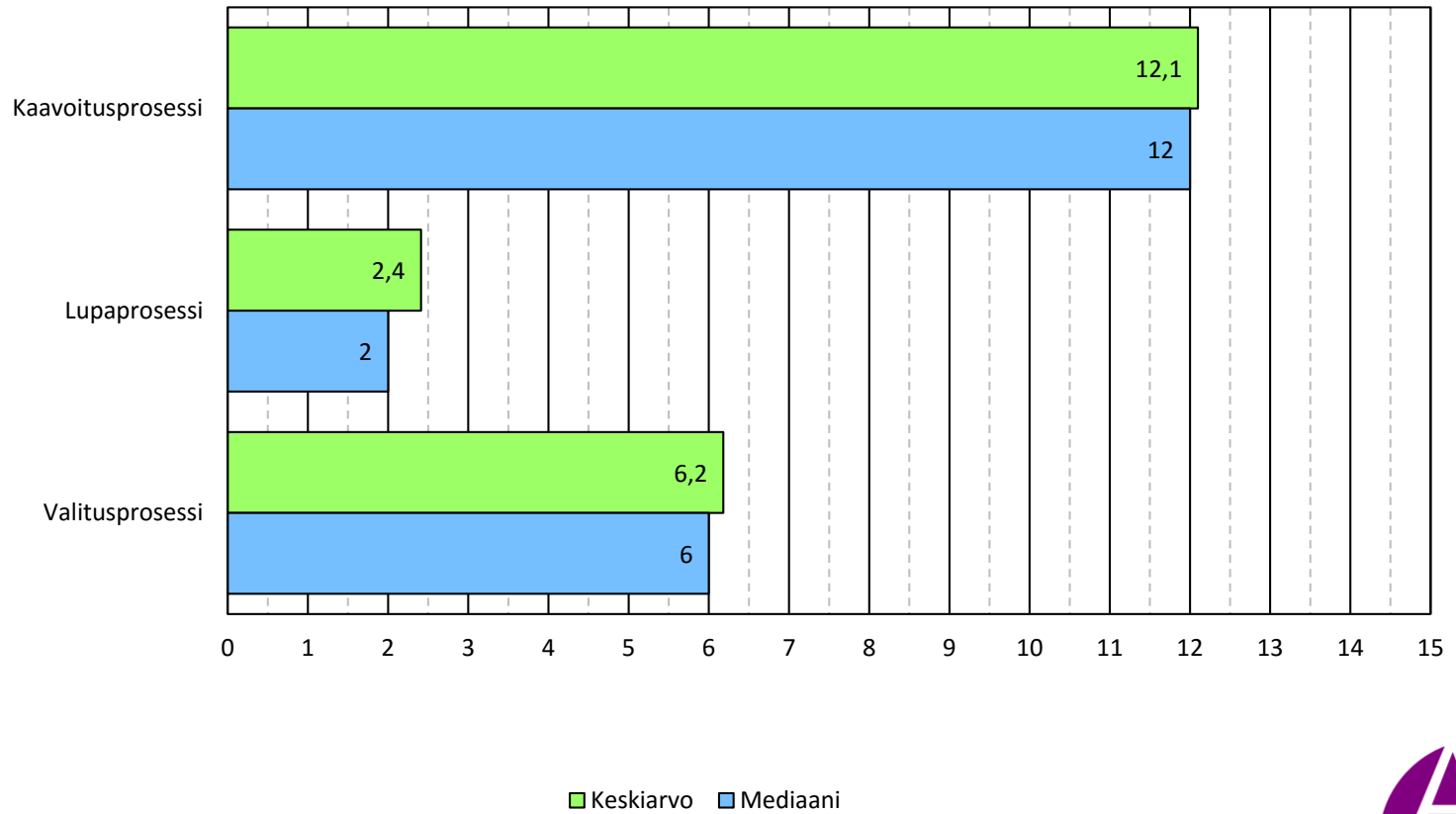
Kun arvioit kaavoitus- ja rakentamisprosessin eri vaiheita, millaiseksi arvioit eri vaiheiden tehostamispotentiaalin prosessin keston näkökulmasta?

Prosessien optimaalinen kesto

Kaikki vastaajat (n=173)

Kuinka monta kuukautta on mielestäsi seuraavien prosessien optimaalinen kesto?

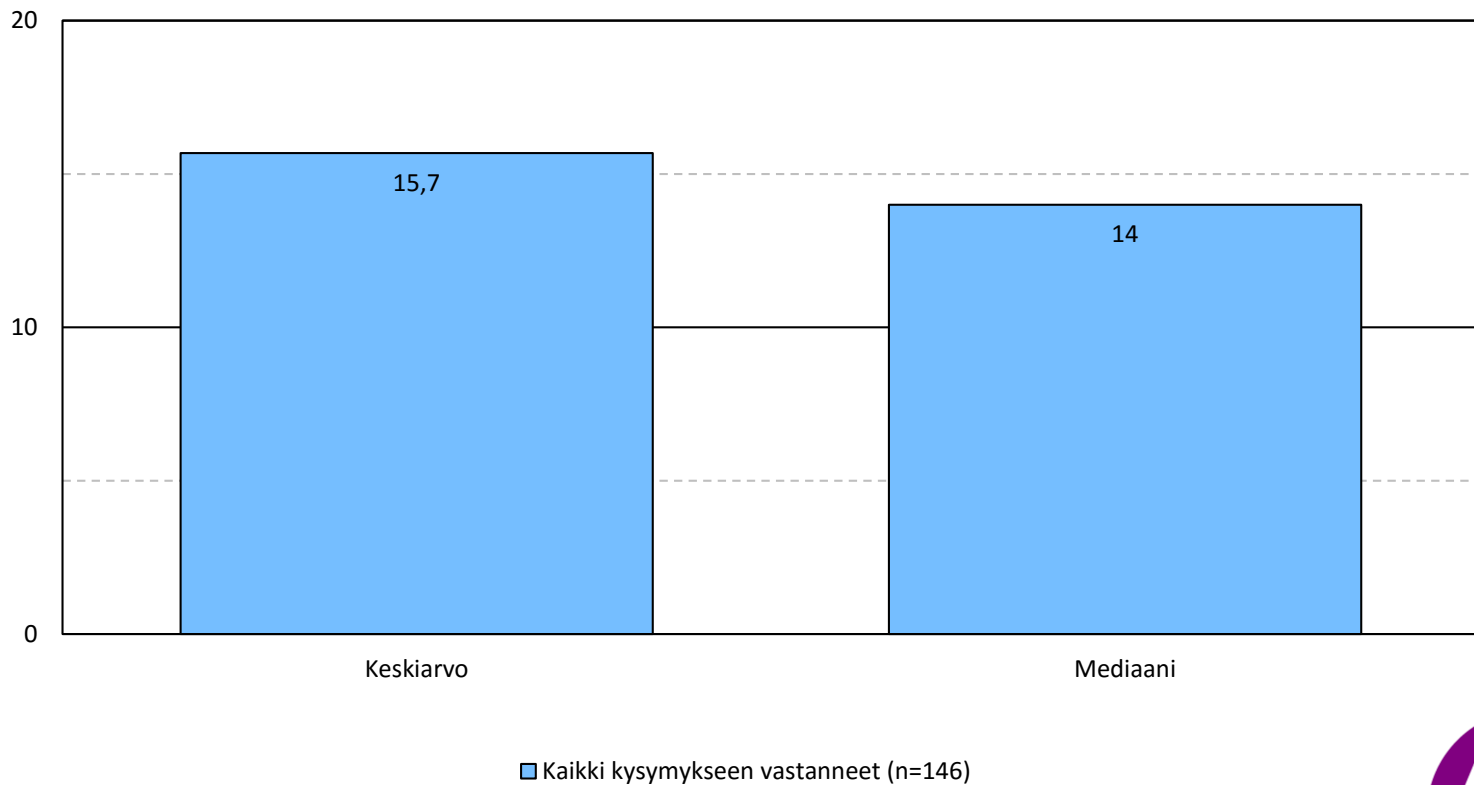
VALITTAMISEN AIHEUTTAMAT VIIVEET JA MUUT HAITAT

Kuinka kauan keskimääräinen kaavavalitus pitkittää kaavoitusprosessia kunnassanne?

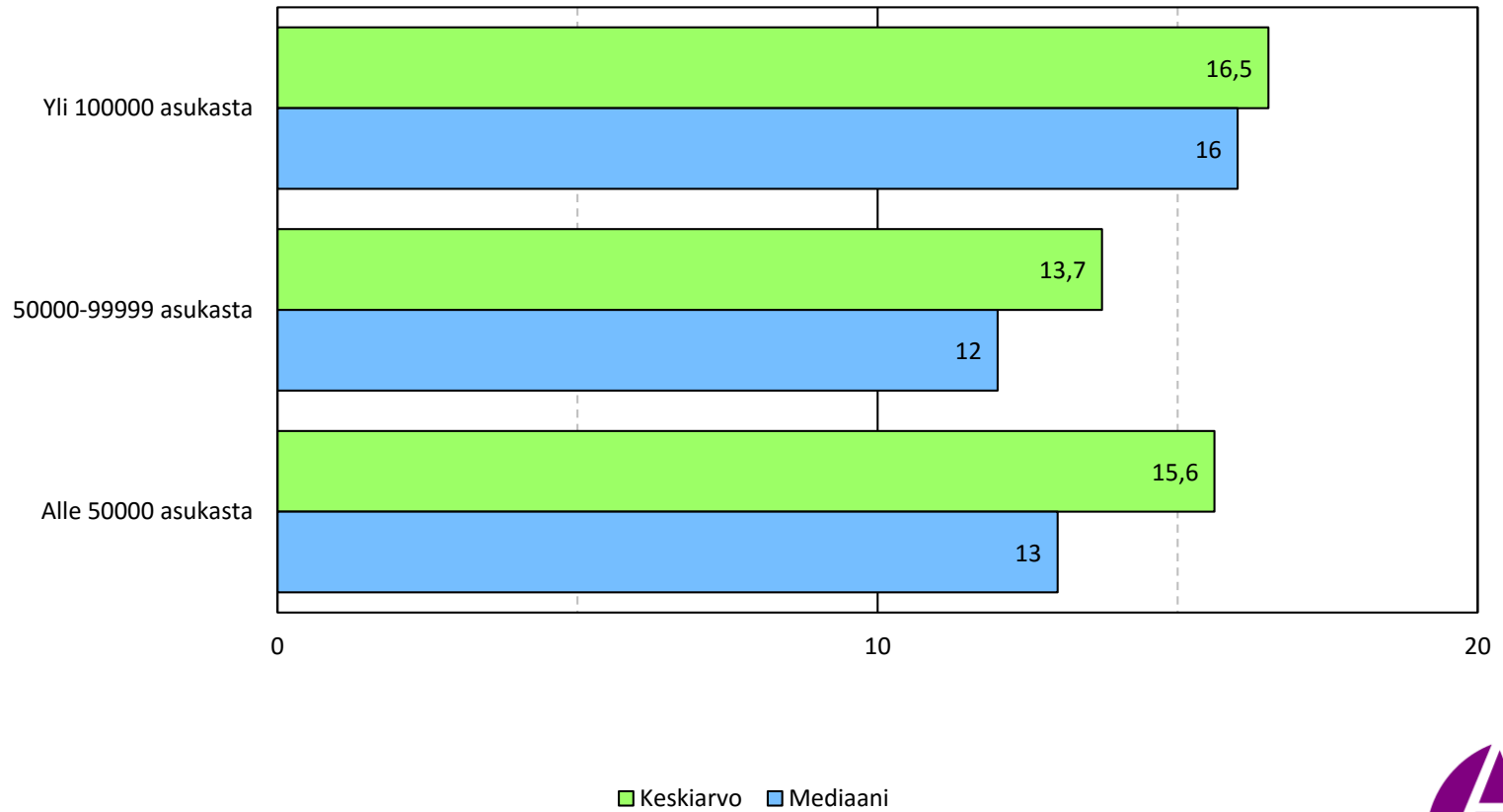
Kuinka kauan keskimääräinen kaavavalitus pitkittää kaavoitusprosessia kunnassanne?

Vastaukset kuukausina.

Kuinka kauan keskimääräinen kaavavalitus pitkittää kaavoitusprosessia kunnassanne?

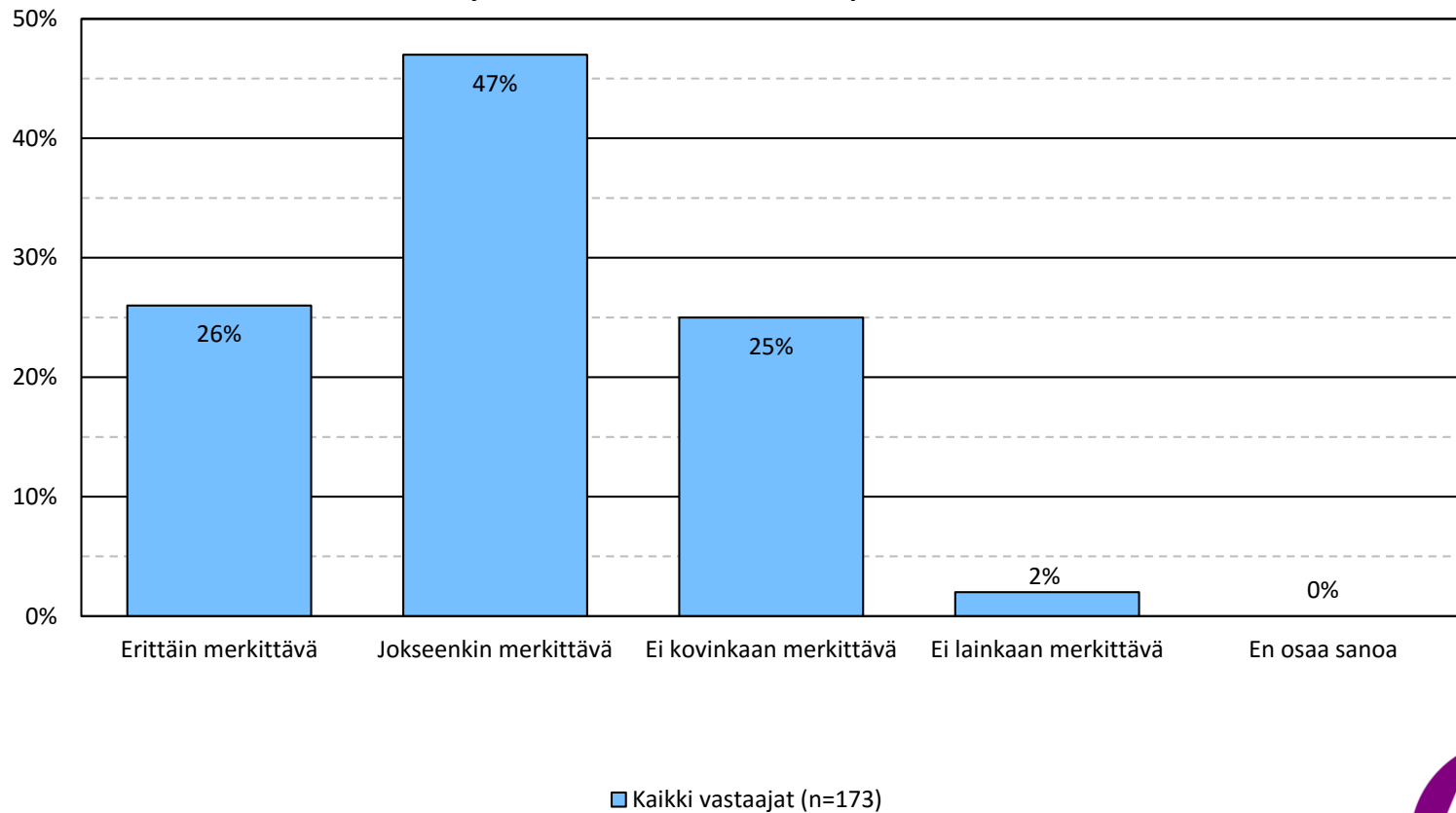
Arviosi mukaan, kuinka kauan keskimääräinen kaavavalitus pitkittää kaavoitusprosessia kunnassanne? Ilmoita vastaus kuukausina.

Viivästysten aiheuttama haitta kaavoitusprosessille

Kaikki vastaajat (n=173)

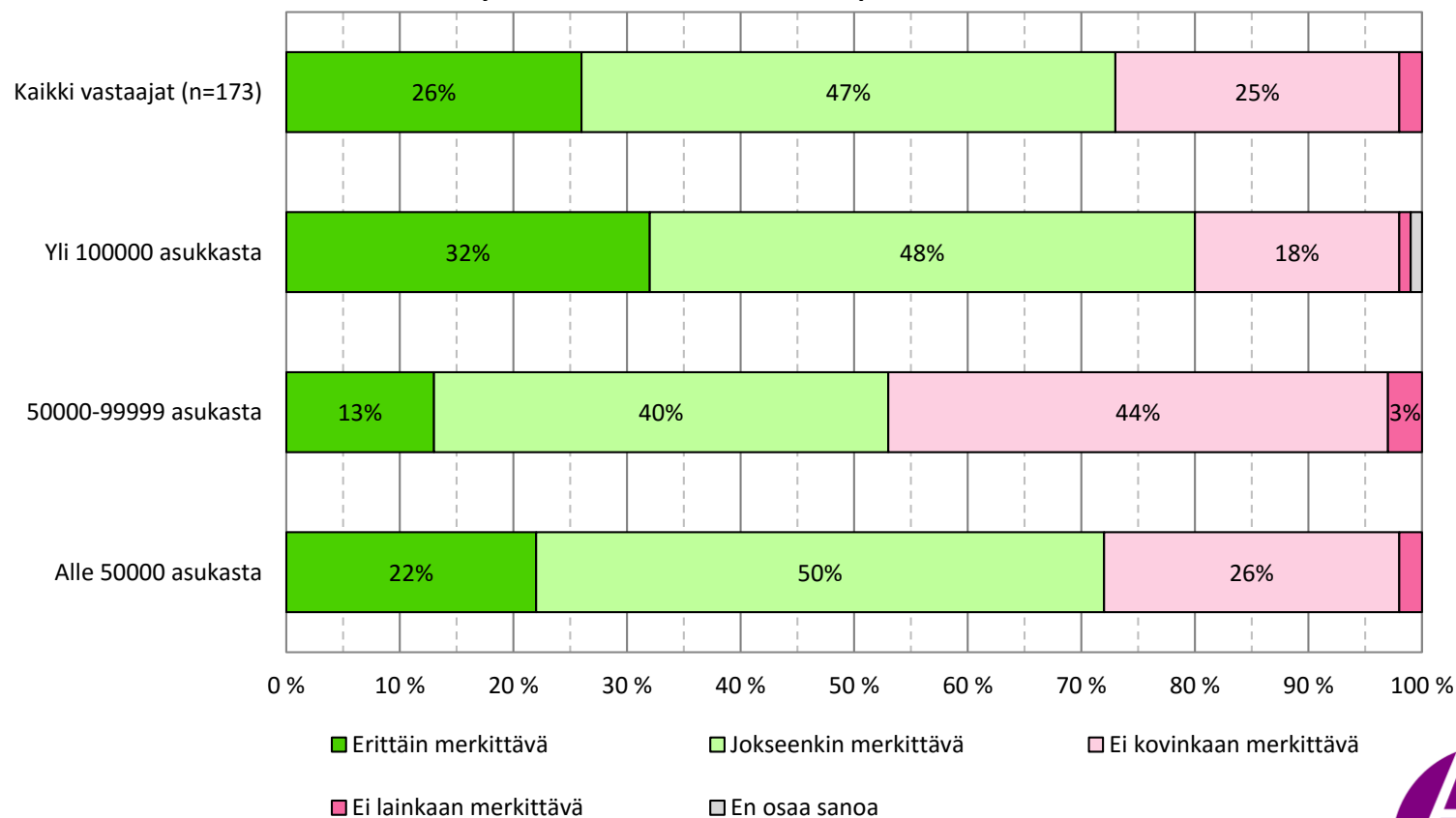
Kuinka merkittävä haitta mielestäsi valituksista aiheutuvat viivästykset ovat kaavoitusprosesseille?

Viivästysten aiheuttama haitta kaavoitusprosessille

Asukasluku

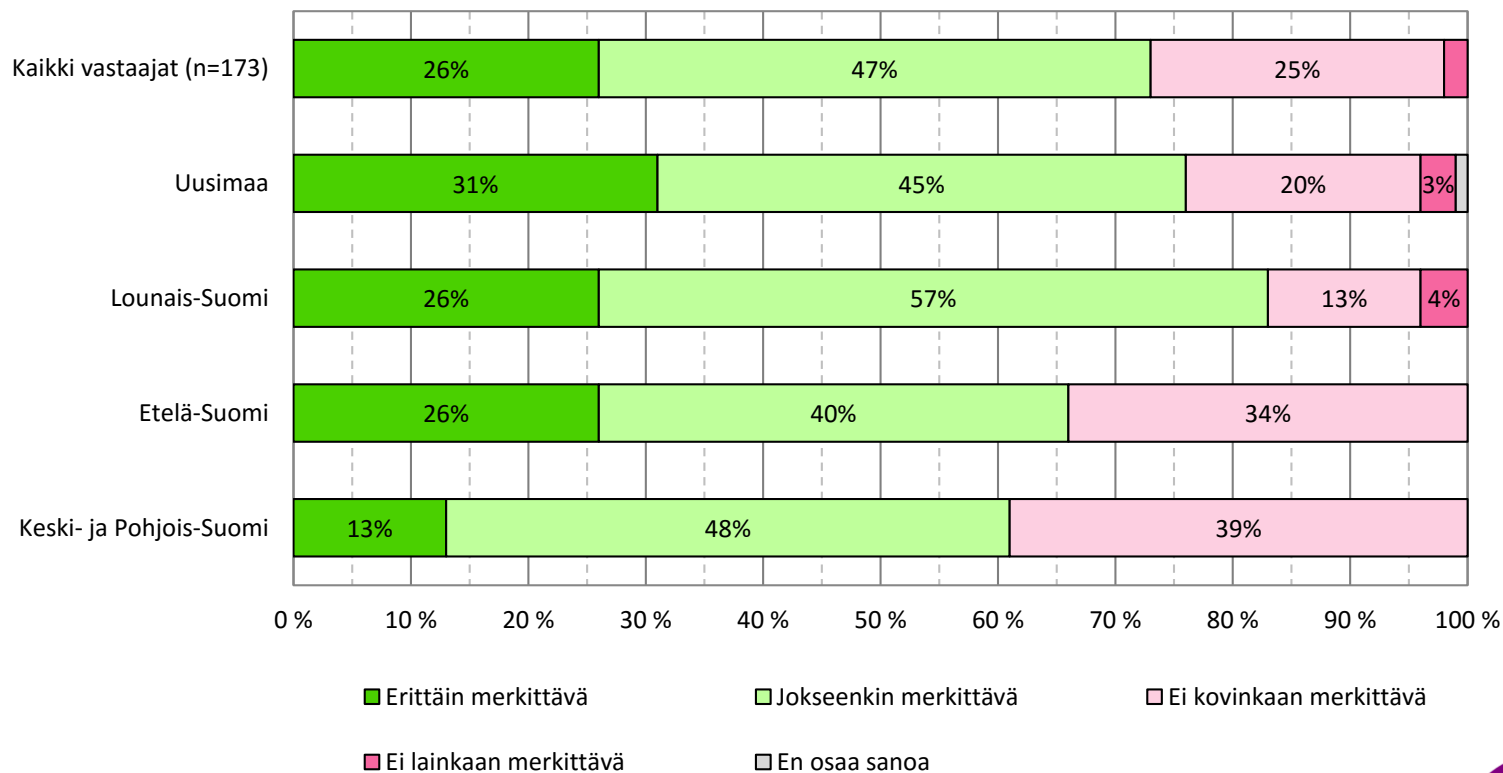
Kuinka merkittävä haitta mielestäsi valituksista aiheutuvat viivästykset ovat kaavoitusprosesseille?

Viivästysten aiheuttama haitta kaavoitusprosessille

Alue

Kuinka merkittävä haitta mielestäsi valituksista aiheutuvat viivästyksset ovat kaavoitusprosesseille?

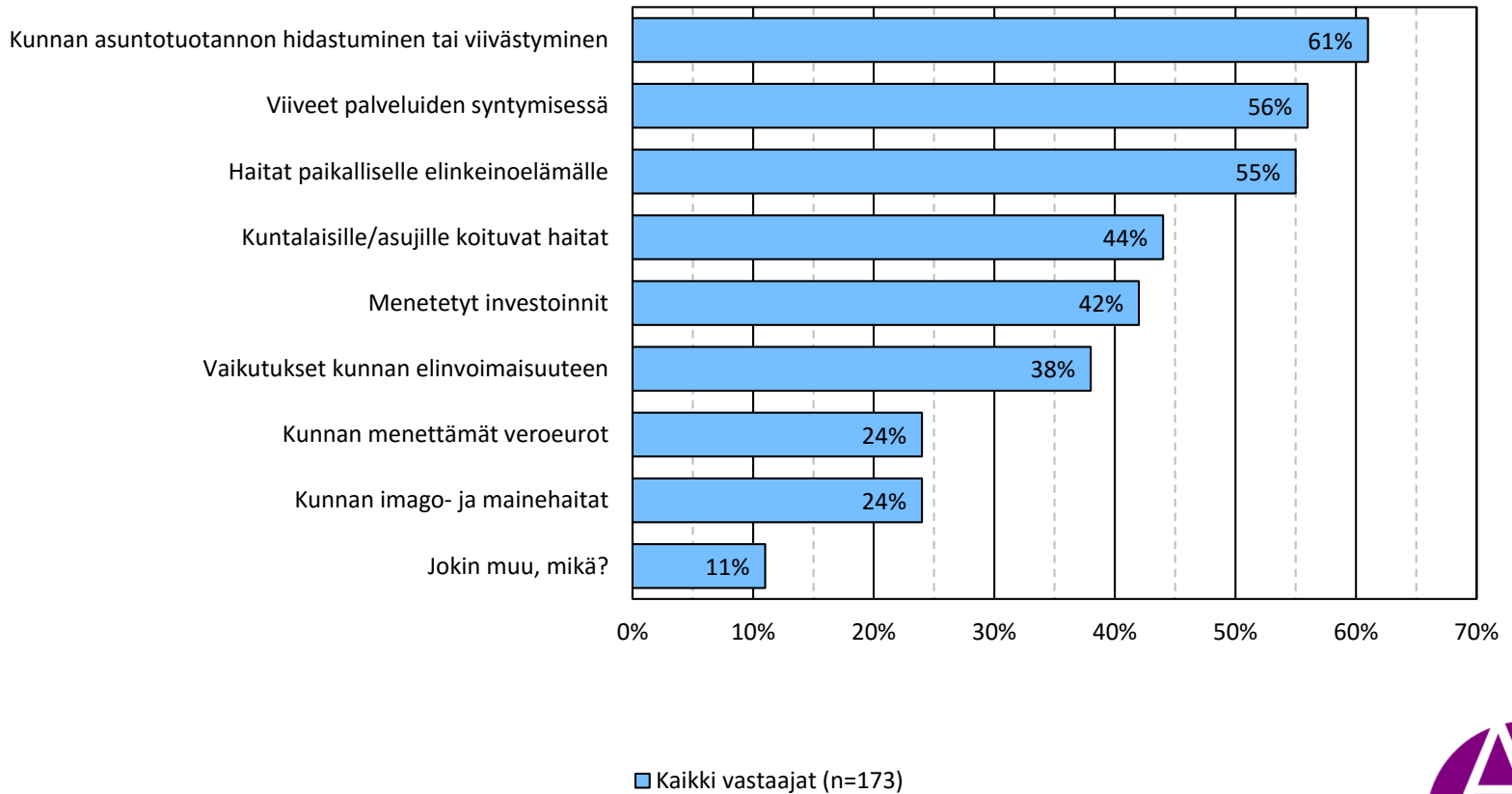
- Etelä-Suomi: Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kanta-Häme, Kymenlaakso, Päijät-Häme, Pirkanmaa
- Keski- ja Pohjois-Suomi: Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Keski-Suomi, Lappi, Pohjanmaa, Pohjois-Karjala,, Pohjois-Savo
- Lounais-Suomi: Satakunta, Varsinais-Suomi

Kaavoitusprosessin viivästymisen aiheuttamat haitat

Kaikki vastaajat (n=173)

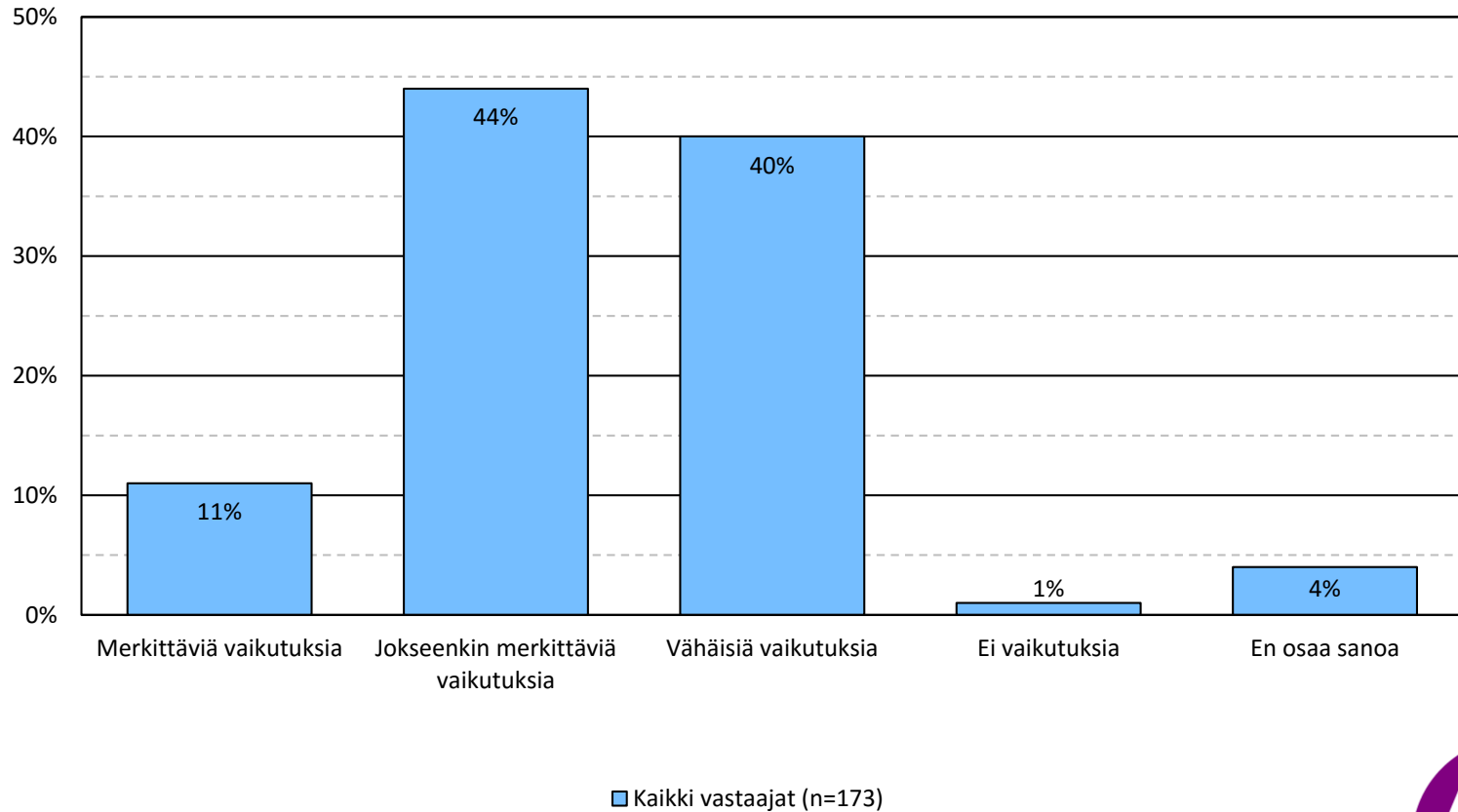
Mitkä seuraavista ovat mielestänne kaavoitusprosessin viivästymisen aiheuttamat keskeisimmät haitat?

Kaavavalitusten vaikutus kaavoitustoimen työmäärään

Kaikki vastaajat (n=173)

Millaisia vaikutuksia kaavavalituksilla on kuntasi kaavoitustoimen työmäärään?

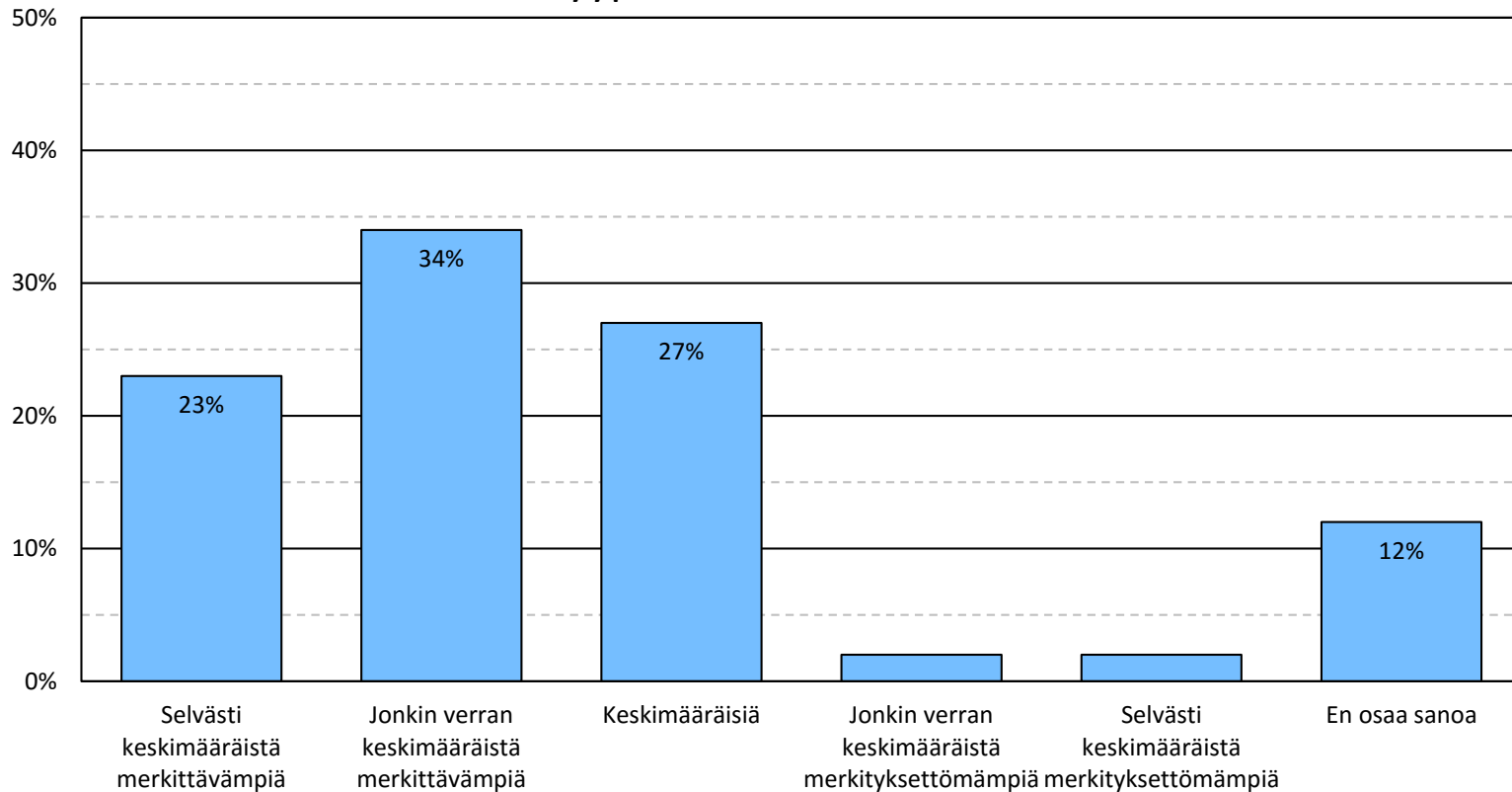
VALITUSTEN KOHDENTUMINEN

Millaisista hankkeista valitetaan?

Kaikki vastaajat (n=173)

Kuinka merkittäviä ovat hankkeet, joihin valitukset kunnassanne
tyypillisimmin kohdistuvat?

■ Kaikki vastaajat (n=173)
Luottamuksellinen

Millaisista rakennushankkeista tyypillisesti valitetaan?

Yhteensä 127 avointa kommenttia:

1. Rakennetaan eteen/viereen/lähelle jotakin (NIMBY) (20 %)
  2. Täydennysrakentaminen (17 %)
  3. EOS (15 %)
  4. Isot kohteet/hankkeet (13 %)
  5. Tehokkaampi maankäyttö (11 %)
  6. Kaikenlaisista (7 %)
  7. Luontoon/viheralueisiin liittyvistä (7 %)
  8. Liikennehankkeet (4 %)
  9. Alueen käyttötarkoitus/olosuhteet muuttuvat (2 %)
  10. Arvoalueiden hankkeet (2 %)
- Muut (4 %)

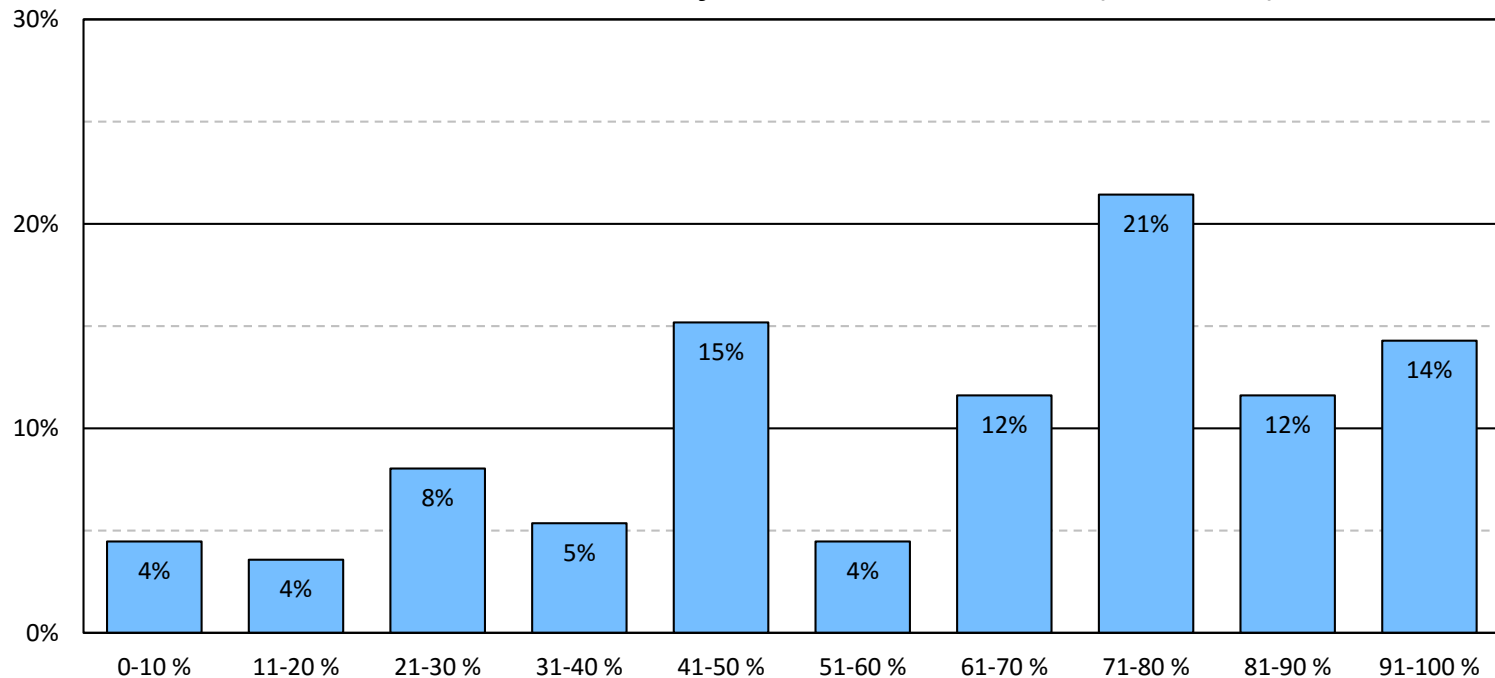
ASIANOSAISTEN, KIUSANTEKOVALITUSTEN JA AIHEETTOMIEN VALITUSTEN OSUUDET SEKÄ VALITUSTEN MENESTYMINEN

Kuinka suuressa osuudessa kunnassanne tehtävistä kaavavalituksista valittaja on asianosainen?

Kaikki kysymykseen vastanneet

Arviosi mukaan, kuinka suuressa osuudessa kunnassanne tehtävistä kaavavalituksista valittaja on asianosainen? (0-100 %)

■ Kaikki kysymykseen vastanneet (n=112)

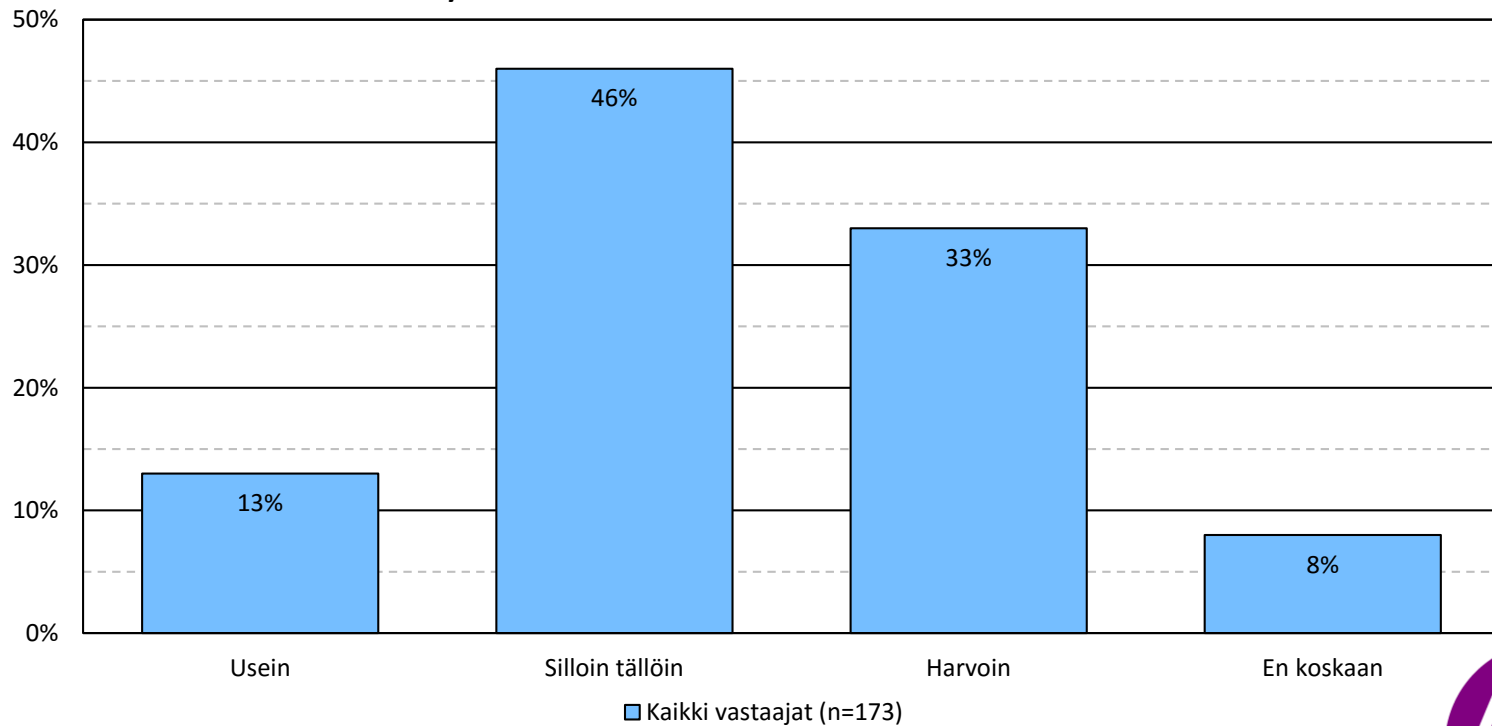

Kiusantekovalitusten yleisyys

Kaikki vastaajat (n=173)

Johdanto: Julkisessa keskustelussa on käsitelty aiheettomien valitusten ongelmaa. Tällaisten valitusten tarkoituksena on ainoastaan hankkeen viivästyttäminen tai henkilökohtaisen edun tavoittelu tai muu vastaava aiheeton syy vaikeuttaa hankkeen etenemistä

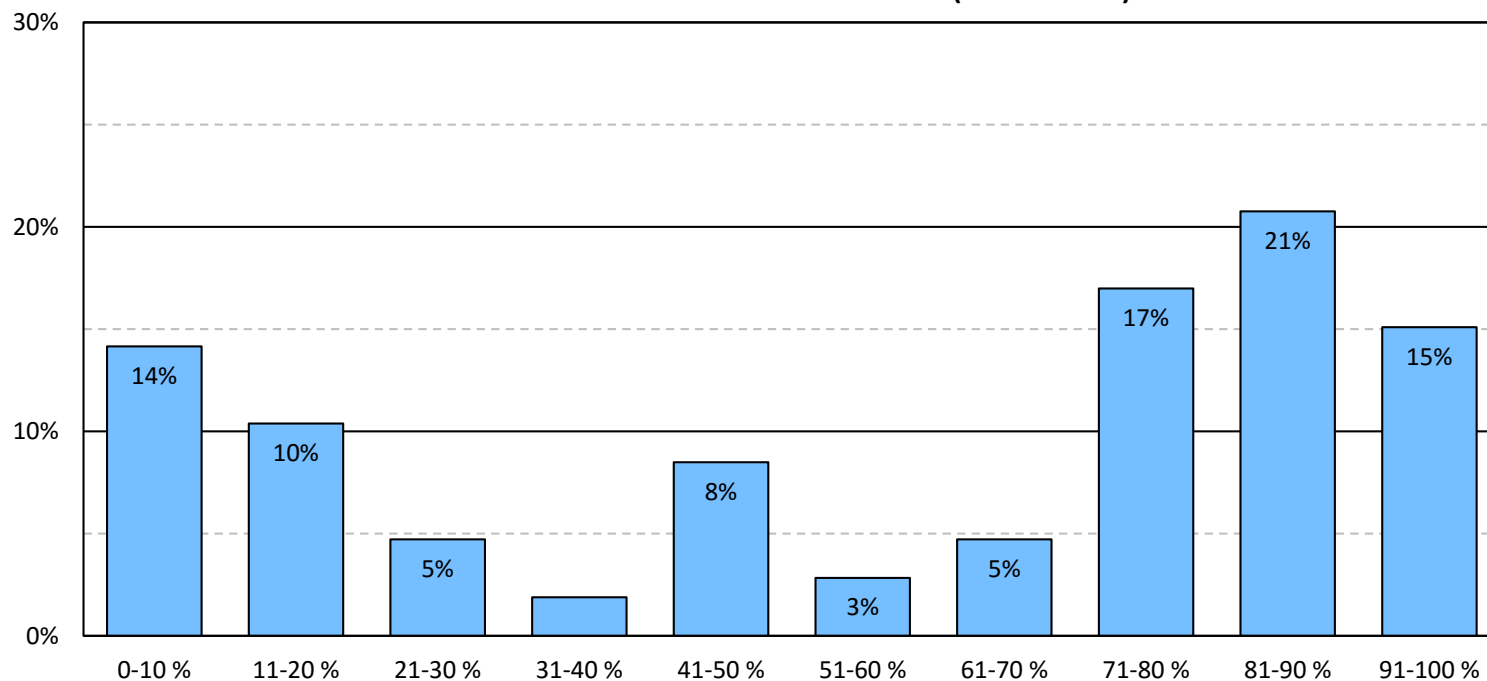
Kuinka usein kohtaat työssäsi tilanteita, joissa valitus vaikuttaisi tehdyn haitan aiheuttaminen mielessä?

Aiheettomien valitusten määrä

Kaikki kysymykseen vastanneet

Arviosi mukaan, kuinka suuri osuus kunnassanne tehtävistä valituksista on aiheettomia? (0-100 %)

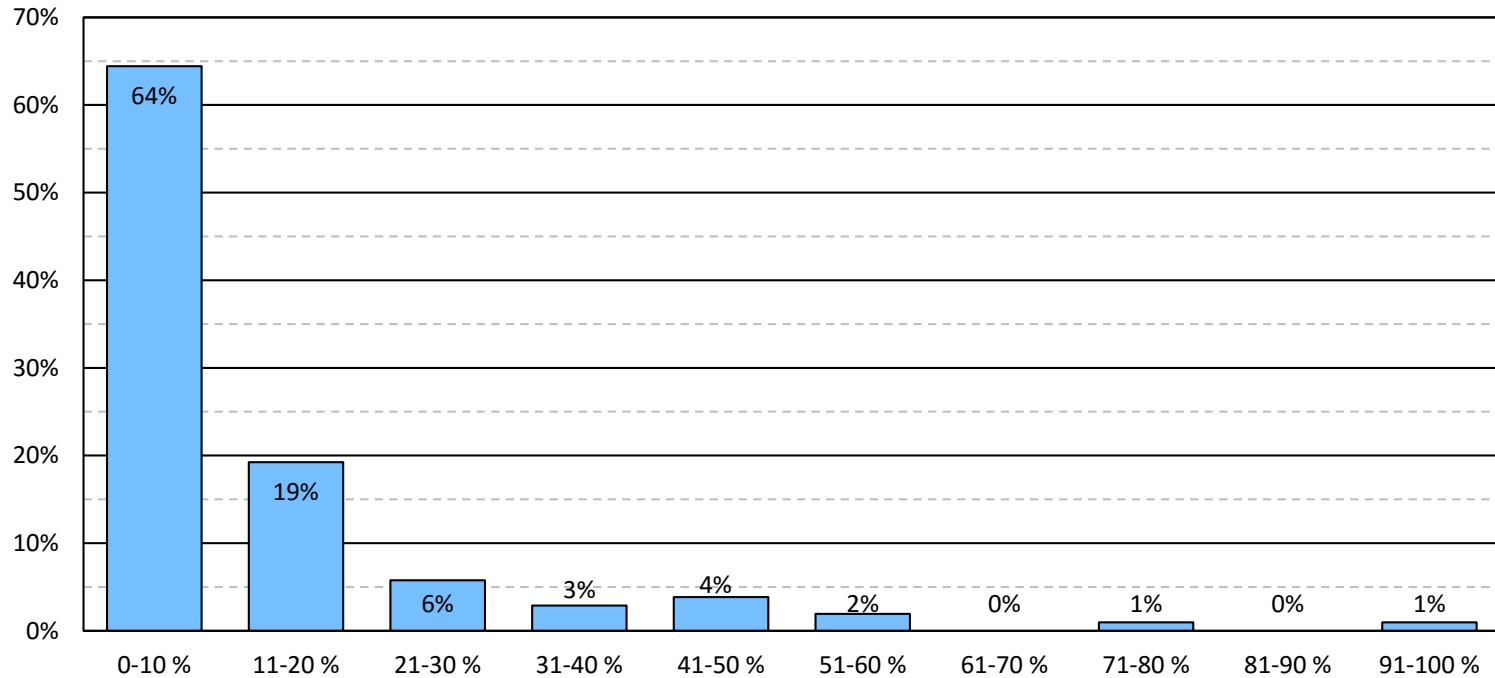
■ Kaikki kysymykseen vastanneet (n=106)

Kuinka suuri osuus kunnassanne tehtävistä valituksista hyväksytään hallinto-oikeudessa?

Kaikki kysymykseen vastanneet

Arviosi mukaan, kuinka suuri osuus kunnassanne tehtävistä valituksista hyväksytään hallinto-oikeudessa? (0-100 %)

■ Kaikki kysymykseen vastanneet (n=104)

KEHITYSEHDOTUKSIA

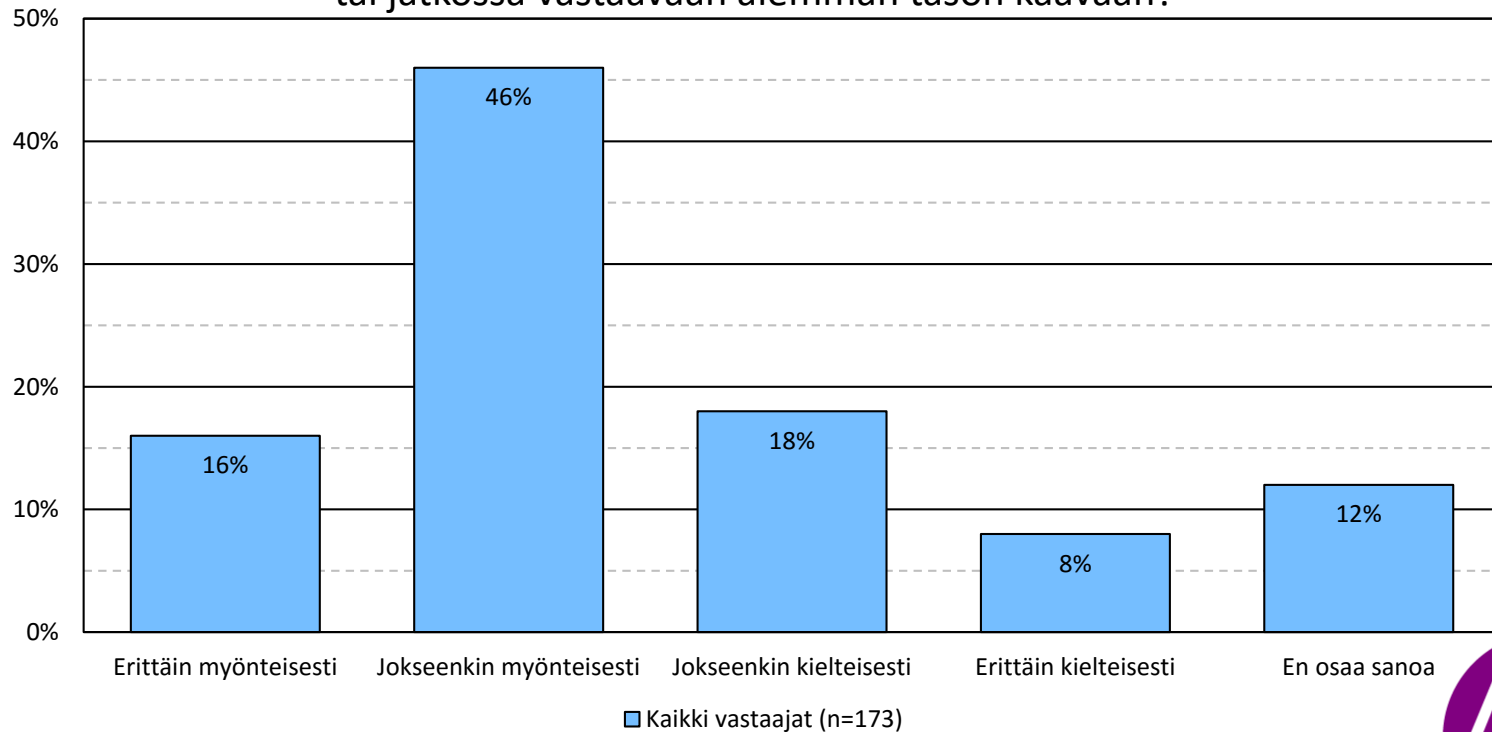

Suhtautuminen valitusoikeuden uudistamiseen

Kaikki vastaajat (n=173)

Johdanto: Suomessa on käytössä laaja valitusoikeus, mikä tarkoittaa sitä, että Suomessa muillakin kuin asianosaisilla on oikeus valittaa kaavapäätöksistä.

Miten suhtaudut siihen, että maakunnan asukas saisi valitusoikeuden maakuntakaavaan, kuntalainen yleiskaavaan ja asianosainen asemakaavaan tai jatkossa vastaavaan alemman tason kaavaan?

Mitkä ovat parhaita tapoja ennaltaehkäistä valituksia?

Yhteensä 165 avointa kommenttia:

1. Osallistamisen/vuorovaikutuksen parantaminen (44 %)
2. Tiedottaminen (19 %)
3. Perusteellinen suunnittelu (14 %)
4. Avoimuus/läpinäkyvyys (7 %)
5. EOS (5 %)
6. Valitusoikeuden rajoittaminen (4 %)
7. Käsittelyn nopeuttaminen (3 %)
8. Kunnan roolia painottamalla (2 %)
9. Riittävän ajan varaaminen prosessiin (2 %)

Miten kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia voitaisiin tehokkaimmin parantaa entisestään?

Yhteensä 155 kommenttia:

1. Keskustelu- ja palautefoorumien sähköistäminen (paikka-/karttatieto/kehittäminen (39 % kommentteista)
  2. Tiedottaminen (aktiivisuus, kehittäminen, asukasillat, jne) (24 %)
  3. Ei tarvetta parantaa osallistumismahdollisuuksia (13 %)
  4. Henkilökohtaisen vuorovaikutuksen lisääminen (10 %)
  5. EOS (6 %)
  6. Resurssien lisääminen (3 %)
  7. Suorempi demokratia (3 %)
- Muut (2 %)

Millä keinoin valitusprosessia tulisi sujuvoittaa?

Yhteensä 139 kommenttia:

1. Enemmän resursseja (33 % kommentteista)
  2. Käsittelyaikojen lyhentäminen/sujuvoittaminen (26 %)
  3. Valitusoikeuden rajaaminen (16 %)
  4. Valituskriteerien tiukentaminen/tarkastelu (9 %)
  5. Avoin suunnittelu ja keskustelu kaavoitusprosessissa (ennen valituksia) (6 %)
  6. Ennakkokarsintajärjestelmä/valitusoikeuden syntyminen aiemmasta osanotosta (4 %)
  7. Valitusmaksu (4 %)
- Muut (3 %)

Lisätietoja selvityksestä antaa:
Juha Vekkilä
050 352 5335

Aula
Research

Kiitos!

